

FILMOVÉ LISTY

HVĚZDA - 20.30

**PŘED PROJEKČÍ
BOHÉMSKÉHO ŽIVOTA
BUDE ZA OSOBNÍ ÚČASTI
FINSKÉHO REŽISÉRA
POKŘTĚNA KNIHA**

AKI KAURISMÄKI: SVĚTLA SOUMRAKU

**JIŽ NYNÍ JI MŮŽETE
ZAKOUPIT VE STÁNKU
TERRYHO PONOŽEK**

LFŠ MUSIC STAGE - 21.45

**NENECHTE SI UJÍT ENERGICKÉ
VYSTOUPENÍ AMERICKÉ ZPĚVAČKY**

LYDIE LUNCH

**V SOBOTU NÁSLEDUJE
KONCERT LONDÝNSKÝCH
GALLON DRUNK**

RESTAUROVÁNÍ A KURÁTORSTVÍ FILMŮ V DIGITÁLNÍ ÉŘE

V rámci odborného programu LFŠ probíhají od 27. do 29. července přednášky a besedy o restaurování a kurátorství filmů za účasti českých, slovenských a rakouských odborníků. Ve středu 27. 7. byla v kině Hvězda promítnuta digitálně restaurované kopie *Markety Lazarové*. Následující den uvedl moderátor konference Miloslav Novák prvního z hostů, ředitele Národního filmového archivu Vladimíra Opělu, jenž představil práci NFA a zmínil rovněž chystané publikace o českém dokumentárním a animovaném filmu. Následova-

vala obdobně zaměřená prezentace ředitele Slovenského filmového ústavu Petera Dubeckého a ředitele Národního filmového archivu SFÚ Petera Csordáse. První blok obecněji pojatých příspěvků prezentujících činnost institucí uzavřel Raoul Schmidt z vídeňského Filmmusea. Ke konkrétním přístupům restaurování, včetně prezentace způsobu restaurování *Markety Lazarové* či příkladových studií restaurátorských technik např. u snímku *Organ*, se zástupci institucí dostali v dalších dvou blocích. Po nich následovala projekce

Pabstova filmu *Poklad*, rekonstruovaného NFA pod vedením Blaženy Urgošíkové, a slovenského snímku *Šťastie príde v nedelu*. Dnes jsou na programu tři bloky přednášek (za účasti Sylvestera Stögera z Filmmarchiv Austria, zástupců Filmmusea Wien a NFA) a beseda se všemi hosty konference. Na závěr bude z blu-ray promítnut Jakubiskův snímek *Sedím na konári a je mi dobre*. Konference je přístupná všem účastníkům LFŠ s platnou akreditací.
Veronika Zýková

API JE ŠVIHÁK

LÁZEŇSKÝ

DÍ REDAKCE

APICHA TPONG WEERASETHAKUL

Weerasethakul ve svých filmech kloubí realistický pohled se stylizací minimalistické kontemplativní kinematografie. Vedle sebe tu existují bujní duchové či odkazy na staré thajské mýty a křehké impresie všedního dne. Jeho snímky vznikají v koprodukcích s evropskými společnostmi, neboť v Thajsku se vinou odkazů na politiku potýkají s cenzurními zásahy a většinou se nedočkají ani široké distribuce.

Otázky pokládal Matěj Nytra

V loňském roce jste po vítězství filmu *Strýček Búnmi* na festivalu v Cannes zvládl udělat rozhovor snad pro všechny světové filmové časopisy... Ale jaké to pro vás je – otevírat se před novináři a formulovat myšlenky a názory?

Popravdě mě to baví. Ano. A zároveň ne, protože někdy to může být docela zvláštní. Natáčet film je jako vytvářet vzpomínky a jejich nový svět, ale když o tom všem poté mluvím, není to vůbec jednoduché. Trochu se mi zdá, že se tím věci vytrhují z kontextu. Hodnotíte je znovu a samozřejmě je vidíte jinak než tehdy při natáčení.

Vždy jste tvořil videoart a výtvarné instalace, teprve před deseti lety jste začal natáčet celovečerní filmy. Tušil jste původně, že se jednou proměníte v úspěšného filmaře?

Ne, ne, nikdy jsem nepřemýšlel o slávě, o cenách. Myslel jsem jen na to, jak dále pokračovat v natáčení filmů. Máte svá osobní témata a jako filmař přemýšlíte o tom, jak je zpracujete při další tvorbě. Jenže film je jedním z nejdražších umění, neboť zaměstnává spoustu lidí, kteří vám pomáhají. Sám sebe nyní považuji hlavně za filmaře – ale i když pracuji na jiném než filmovém projektu, je to filmu hodně podobné. Film se nepojí pouze s prostorem kina, můžete uvádět svá díla v galerii, ale stále jde o filmové projekty.

***Strýček Búnmi* tu byl v neděli uveden v letním kině v parku; v jiném moravském městě, Brně, se minulý týden promítal přímo v centru mezi stromy za uměleckou galerií. Víte o nějakých podobných specifických místech, kde byl některý z vašich filmů hrán?**

To zní zajímavě, skutečně to bylo u galerie? Neslyšel jsem o něčem podobném. V Thajsku máme samozřejmě letní kina, ale projekce nepůsobí tak exkluzivně jako možná v tomto případě...

Při natáčení fikčních filmů stále pracujete s klasickým filmovým materiálem, *Strýček Búnmi* byl natočen na 16 mm. Jako video-umělec ale pracujete s digitální technikou, jak vnímáte toto míchání metod a zkoušení nových možností?

Já si myslím, že film zmizí, definitivně. Bude se pracovat pouze s digitální technikou. Ale sám mám velice rád filmovou estetiku, když se díváte na film, je to mnohem blíží tělu, duši... Digitál ale dovoluje lidem pracovat jinak, vidět věci jinak: můžu třeba

zůstat tři měsíce zavřený doma, zcela sám a jen s digitální kamerou a sledovat, co jsem schopen vytvořit. Je to trochu jiný jazyk.

Vaše produkční společnost Kick the Machine je zcela nezávislá a svobodná, anebo potřebujete pracovat i na komerčních projektech?

Kick the Machine jsou vlastně dva lidé, já a můj asistent. (smích) To je vše. Takže se soustředíme pouze na moji práci a některé projekty, které občas koprodukuje. Ale nemáme žádné zaměstnance, jsme zcela volní.

Na koprodukcii vašich filmů se podílí evropské společnosti – měl jste někdy nabídku natočit film v Evropě, podobně jako jiní asijscí filmaři, například Tsai Ming-liang či Hou Hsiao-Hsien, kteří točili v Paříži se slavnými evropskými herci? Myslíte si, že jsou váš filmový svět, vaše témata a styl přenositelné do jiné kulturní oblasti?

V Evropě jsem pracoval na různých projektech, které ale byly spíše výtvarného rázu, nešlo o filmový projekt. V jednom muzeu v Paříži jsem měl možnost pracovat s celým tímto prostorem. Věřím, že by to ovšem bylo možné i v případě filmů – mé filmy vycházejí z té nejstarší historie, vše je velmi univerzální. Ta kontinuita, která vyplývá z příchodu digitálních médií, může vést dál, k novým věcem.

Váš první celovečerní film *Tajemný předmět o polednách* je jakousi směsí dokumentu a hrané fikce, objevují se zde vlastně brechtovské efekty – v jednu chvíli zde ukazujete filmový štáb. Zamýšlel jste tuto strukturu předem, anebo šlo o výsledek podmínek při samotném natáčení?

Ve skutečnosti mě dost ovlivnil Abbas Kiarostami:

když jsem studoval v Chicagu, byla zde k vidění celá retrospektiva jeho tvorby. Touto hranicí mezi dokumentem a fikčním filmem se zabývá i tchajwanský film a já jsem se pod tímto vlivem snažil svým filmem sám sebe testovat, jaké jsou mé schopnosti.

Další vaše snímky – *Slastně tvá*, *Tropická nemoc*, *Světlo století* a *Strýček Búnmi* – jsou výrazné takřka matematicky pravidelnou kompozicí – dualistická forma, v níž se propojují navzájem kontrastní části, hra protikladných motivů, ve *Strýčkovi Búnmi* struktura osmi či devíti kapitol, orientovaných podle jiného stylu či žánru... Je tohle pozůstatek vašeho studia architektury?

Myslím, že i můj první krátký snímek, který uvidíte v pásmu krátkometrážních filmů (sobota 30. 7. ve 21.00 v Redutě 1 – pozn. red.), je v tomto podobný – má hodně blízko ke strukturálnímu filmu jakožto žánru experimentální kinematografie. V současnosti se jím už ale zabývám méně a méně. Mé filmy však stále mají se strukturálními experimenty něco společného. Když srovnáte *Strýčka Búnmiho* třeba s filmem *Slastně tvá*, uvidíte, že ten je mnohem více „strukturální“. Jako filmař cítím ten jeden koncept, jedno pravidlo – například se zde vyskytují pouze objektivní záběry, nikoli subjektivní, tedy hlediskové. Bavilo mě vytvářet si taková pravidla, ale doufám, že jsou mé následující filmy v tomto mnohem uvolněnější. Že unikají té akademické pravidelnosti a koncepčnosti.

Scény, které se odehrávají v pralesích, jsou někdy až nepříjemné tím, jaký je v nich hluk – opravdu je thajská příroda tak hlasitá?

Ano, je plná života. A fascinující. Když jsem připravoval film *Slastně tvá*, přestěhoval jsem se do Bangkoku, a já jsem nikdy v Bangkoku nežil. Město

SLASTNĚ SVŮJ

**„JE LEPŠÍ
NECHAT FILM
PLOUT KOLEM
VÁS, NECHAT
HO PŮSOBIT.
MŮŽETE
I SPÁT.“**

NARODIL SE V ČERVENCI 1970 V HLAVNÍM MĚSTĚ THAJSKA BANGKOKU, VYROSTL VŠAK V KHON KAEN V PROVINCI ISAN, KDE V ROCE 1994 UKONČIL STUDIUM ARCHITEKTURY. HISTORII ZDEJŠÍCH POLITICKÝCH KONFLIKTŮ SE VĚNOVAL V ROZSÁHLÉM PROJEKTU *PRIMITIVE*, JÍMŽ V MINULÝCH LETECH NAVAZOVAL NA SVÉ BOHATÉ ZKUŠENOSTI S VIDEOARTEM A MULTIMEDIÁLNÍMI INSTALACEMI PRO GALERIJNÍ PROSTOR. PŘI STUDIU NA SCHOOL OF THE ART INSTITUTE V CHICAGU V DRUHÉ POLOVINĚ 90. LET SI APICHATPONG WEERASETHAKUL ZAČAL ŘÍKAT „JOE“, ABY PŘÁTELŮM ULEHČIL SLOŽITÉ POKUSY O SPRÁVNOU VÝSLOVNOST SVÉHO KRKOLOMNÉHO JMÉNA.

JAKO FILMAŘ SE ETABLOVAL AŽ V MINULÉ DEKÁDĚ: PO ZALOŽENÍ VLASTNÍ PRODUKČNÍ SPOLEČNOSTI KICK THE MACHINE MĚL PREMIÉRU JEHO CELOVEČERNÍ DEBUT *TAJEMNÝ PŘEDMĚT O POLEDNÁCH* (DOKFA NAI MEUMAN, 2000). KROMĚ ŽÁNROVÉHO ZAKÁZKOVÉHO TITULU *THE ADVENTURES OF IRON PUSSY* (HUI JAI TOR RA NONG, 2003) PAK BYLY VŠECHNY JEHO AUTORSKÉ SNÍMKY PŘEDSTAVENY NA VELKÝCH FESTIVALECH. *SLASTNĚ TVÁ* (SUD SANAEHA) ZÍSKALA V ROCE 2002 HLAVNÍ CENU SEKCE UN CERTAIN REGARD NA FESTIVALU V CANNES. SNÍMEK *TROPICKÁ NEMOC* (SUD PRALAD), KTERÝ ČASOPIS *CAHIERS DU CINÉMA* ZVOLIL 3. NEJLEPŠÍM FILMEM MINULÉHO DESETILETÍ, OBDRŽEL V ROCE 2004 V CANNES CENU POROTY. DALŠÍ SNÍMEK *SVĚTLO STOLETÍ* (SANG SATTAWAT, 2007), JÍMŽ WEERASETHAKUL VZDAL HOLD SVÝM RODIČŮM LÉKAŘŮM, MĚL PREMIÉRU NA FESTIVALU V BENÁTKÁCH. NEJVĚTŠÍHO OCENĚNÍ SE FILMAŘ DOČKAL LONI, KDY SI Z CANNESKÉ SOUTĚŽE TRIUMFÁLNĚ ODNESL ZLATOU PALMU ZA FILM *STRÝČEK BÚNMÍ* (LOONG BOONMEE RALUEK CHAT, 2010).

nemám rád, potřebuji pobývat venku, příroda mě dovede dokonale uvěznit. Oproti městským scénám zde fungují jiná pravidla, jiný styl kamery, jiný zvuk. Se zvukem pracuji hodně, jsem do něj blázen. (smích)

V jednom rozhovoru jste řekl, že příliš neposloucháte hudbu – ovšem vaše filmy jsou plné thajských popových songů. Řekl jste, že je používáte jakožto přirozenou součást konkrétního prostoru, kde se scéna odehrává (hudba zní z rádia, v baru či při veřejném cvičení). Pokaždé to ale působí jako taková oslava: nejen na konci, ale třeba i při „úvodních“ titulkách, které se většinou neobjevují na samém začátku...

Ano, mé filmy jsou plné písni. Ale hudbu skutečně neposlouchám, jen když mi někdo něco přinese. Pro mě jsou hudba a písně součástí vzpomínek; hudbu ale cítím všude ve vzduchu, ambientně.

Jak jsou vytvořeny vizuální efekty – například to zjevování a mizení duchů ve *Strýčkově Búnmí*. Nejde o digitální triky, že?

Ne, použili jsme zrcadla, velké skleněné plochy. Jelikož jsme tímto filmem chtěli vzdát poctu kinematografii jako takové, tradičním metodám svícení, hraní, nesměli jsme použít digitální techniku. Celá tato zkušenost – simulovat tradiční techniku, staré časy, ovšem byla velice pozoruhodná. Vždy záleží na rozpočtu, který nemáme nikdy vysoký. Ten dům, v podstatě jediné zařízení, ve kterém se film odehrává, je jenom dřevo – takže jakýkoli malinký krůček způsobil na oné skleněné ploše vibrace. Museli jsme scénu opakovat asi dvacetkrát.

Pracujete s pevným scénářem, včetně dialogů?
Ano. Potřebuji vědět, jaký typ záběru použiji, pracu-

ji se storyboardem. Chci pracovat způsobem, jako se točilo dřív, ve velmi klasickém duchu.

Dovedete si představit svou kariéru bez úspěchů na festivalech, bez cen a vlivu, který mají?

Festivally jsou pro mě hodně důležité, protože bez nich bych skoro neměl možnost natáčet takový typ filmů, jaký dělám. Nedělám rozdíl mezi velkými a malými festivaly, protože na kterémkoli z nich máte možnost osobně prezentovat svoji práci. Kromě toho zde potkáte lidi, kteří s vámi chtějí spolupracovat, je to prostředí, které skutečně potřebuji.

Jaká je tradice festivalů v Thajsku?

První festival v Thajsku byl v roce 1997, pořádal jsem ho já s mým kamarádem a šlo o přehlídku experimentálního filmu. Předtím zde nebyl žádný tradiční festival, existovaly pouze přehlídky pořádané francouzským či německým institutem. Ale v současnosti už máme festivalů hodně.

Máte nějakou radu pro diváky tady v Uherském Hradišti, než se vydají na některý z vašich filmů?

Nic neočekávat – vždy je lepší brát film spíše jako takový trip, protože když něco očekáváte, nedostanete to. Nějaký zážitek ve smyslu zápletky, příběhu, to v mých filmech nepůsobí. Takže je lepší nechat film plout kolem vás, nechat ho působit. Můžete i spát.

Pokud jste nahlížel do programu LFŠ, doporučil byste z něj třeba nějaký snímek ze sekce žánru pinku eiga?

Oh, to bohužel ne, v podstatě je neznám. Já jsem vlastně příliš filmů neviděl, abych řekl pravdu. (smích)

**REDAKCE FL
DOPORUČILA
APIMU**

**NIC PROTI NIČEMU
29. 7.
SLOVÁCKÉ DIVADLO – 17.00**

**OSMDESÁT DOPISŮ
29. 7.
REDUTA 1 – 21.00**

PINKU FILM A VOYEURISMUS

REDAKČNÍ

FILMOVÉ

TIPY

VYBÍRÁME
Z DNEŠNÍHO
PROGRAMU

NIC PROTI NIČEMU

Režie: Petr Marek
Scénář: Jiří Najvert, LÁHOR/
Soundsystem; Hrají: Radek Rubáš,
Johana Švarcová, Marian Moštík,
Marta Pilařová a další
ČR, 2011, 98 min.

POLICEJNÍ, ADJ.

Scénář a režie: Corneliu Porumboiu
Hrají: Dragos Bucur, Irina Saulescu,
Vlad Ivanov, Cosmin Selesi a další
Rumunsko, 2009, 115 min.

TAJEMNÝ PŘEDMĚT O POLEDNÁCH

Scénář a režie: Apichatpong
Weerasethakul; Kamera: Prasong
Klimborron, Sayombhu Mukdeeprom
Střih: Tony Morias, Apichatpong
Weerasethakul
Thajsko, 2000, 83 min.

DOPORUČENÍ

AUTORKY

TAJEMSTVÍ MEZI ZDMI JIŽ PROBĚHLO

TOKIO X EROTIKA

29. 7.

HVĚZDA – 23.59

SEKRETÁRKA: SEKRET LÁSKY

30. 7.

HVĚZDA – 23.59

Japonský filmový průmysl nabízí znalým i neznalým příznivcům a příznivkyním mnoho různorodých žánrů, z nichž některé nemají v kinematografiích zemí západní kultury ekvivalent. Jedním z takových žánrů jsou i *pinku filmy* nebo také *pinku eiga*, často přirovnávané k euro-americké softcore pornografii nebo k erotickému filmu. Ani jedno z těchto pomyslných synonym ale přesně nevystihuje, co vlastně *pinku eiga* jsou.

Žánr *pinku filmu* byl víceméně zkonstruován v raných 60. letech 20. století, kdy, jak se v rozhovoru pro server *rejže.cz* vyjádřil světo-vě proslulý režisér *pinku eiga* Ryuichi Hiroki, jeden filmový kritik označil za *pinku filmy* skupinku podobných snímků, které v té době recenzoval. Podle Hirokiho se na základě těchto kritik začaly ony snímky odlišovat od další japonské filmové produkce a pozvolna tak vznikalo nové odvětví.

Žánr *pinku eiga* je ve své charakteristice značně spletitý a v jeho vývoji lze rozlišovat několik vln a časových období, každé samo o sobě unikátní. Obecně lze ale *pinku filmy* charakterizovat skrze téma, rozpočet, promítací délku filmu a přísně stanovený minimální počet erotických scén. To, co odlišuje tyto snímky od pornografie, je podoba sexuálních scén a ve filmu zobrazované nahoty, podléhající přísné japonské cenzuře. Takové scény nejsou a nemohou být explicitní, jako se tomu děje u porna, stejně jako nesmí být explicitně zobrazeny lidské genitálie. Diváci tedy zřetelně nevidí, ale pouze implicitně tuší, což podporuje i celkovou atmosféru snímků, stejně jako stupňuje napětí. Tento princip přímo ovlivňuje podobu narativu, který se nemůže spoléhat pouze na zobrazení sexuálního aktu, jako je tomu u pornosnímků, ale podle slov filmového historika Donalda Richieho musí nabídnout něco víc. Tím něčím je jak příběh, byť často elementární (i vzhledem k délce filmu), tak styl jeho ztvárnění, který je dokonce někdy, zejména u kritikou oslavovaných režisérů, na pomezí uměleckého filmu. Klasické *pinku filmy* mají omezený rozpočet, ačkoli jsou i takové, které se pohybují ve stejných kategoriích jako mainstreamové japonské celovečerní filmy. S tím souvisí i doba projekce, která se obvykle pohybuje kolem 75 minut, do kterých režiséři musejí vměstnat minimálně tři až čtyři sexuální scény, aby mohl být snímek vázán do žánru *pinku eiga* a promítán ve specializovaných kinech, případně jako *pinku eiga* vydáván na videokazetách a DVD.

Jedním z klíčových motivů těchto snímků je pochopitelně voyeurismus. Ve větší či menší míře se projevuje jak v samotném narativu, tak ve všech ostatních oblastech, kamerou počínaje a hereckým projevem konče. Jako příklad mohou posloužit dva snímky, které

■ ILONKA PŘEDBĚHLA DRAMATURGII LFŠ, KDYŽ PŘED 15 LETY ■ ZPÍVALA „JEN RŮŽOVÁ TO MŮŽE BÝT“

jsou řazeny k žánru pinku eiga, ale odděluje je jak různá doba vzniku, tak různí režiséři a odlišný styl natáčení. *Yaneura no sanposha* (The Watcher in The Attic, 1976) japonského režiséra Noboru Tanaky pracuje s motivem voyeurismu už na úrovni hlavního tématu. Mladý muž potají sleduje jednu z řady sousedek. Žena si do apartmá vodí své klienty a splňuje jim nejrůznější sexuální přání. Druhý snímek patří také ke klasice pinku eiga. *Kabe no naka no himegoto* neboli *Tajemství mezi zdmi* (1965) Kōji Wakamatsuho staví do centra příběhu mileneckou dvojici a mladého studenta, který je sleduje nejprve pro účely udavačství a posléze jako objekty jeho neukojené touhy po sexuálním styku.

Tanaka i Wakamatsu pracují s motivem voyeurismu jak na úrovni narativu, tak na úrovni filmového stylu. Za využití dělení pohledů podle Laury Mulvey tak lze pracovat s předpokladem, že voyeuristický pohled je v těchto snímčích uplatňován na třech úrovních. Nepochybně je to úroveň postav, podporovaná kamerou a následně také úrovní samotných diváků, kteří jsou skrze kameru až hypnoticky vtahováni do procesu slastného sledování obrazu. Kamera tak v *Tajemství mezi zdmi* nesleduje pouze intimní chvílky dvou milenců, staticky, jakoby v ohromení ze zachycované akce, nebo dynamicky přejižděním bělostné kůže od nohou až po detaily ženské tváře během vyvrcholení, ale stojí často jakoby v zákoutí, bezpečně schovaná v místech s dobrým výhledem, ale nikým sama nepozorována. Studentka cvičící v pokoji je podrobena jak opovrhlivému pohledu studenta, tak pohledu zvědavé kamery, která ji zabírá z nezvyklých úhlů tak, aby vynikly pro chlapce i osazenstvo ve filmových sálech atraktivní partie. Kamera v roli špeha se ale objevuje i při scénách, ve kterých se žádný

na první pohled erotický a sexuální akt neodehrává. Rozhovor dvou milenců v kuchyni je snímán nejprve z mírného nadhledu, kamera netečně z rohu místnosti pozoruje pohyb v kuchyni, poté přechází do podhledu, schovaná v rohu za lednicí, tiše staticky pozoruje a naslouchá dění na scéně. Ve snímku *Yaneura no sanposha* je kamera spíše netečným pozorovatelem, do dění se výrazněji zapojuje detailními záběry společnice a jejích klientů v intimních pózách. Podstatné je také zarámování obrazu, které vytváří dojem pohledu skrze kruhovou průrvu, již se hlavní hrdina na ženu dívá. Stejný postup, ač v mnohem menší míře, se objevuje i u předchozího snímku *Tajemství mezi zdmi*. Hrdina pozoruje milence prostřednictvím dalekohledu umístovaného mezi závěsy nebo rafinovaně mezi garnýž a záclonu. Charakteristické osvětlení části tváře voyeurů v temném prostředí dává na odív jeho momentální emocionální stav.

Jedním z ústředních témat těchto dvou filmů je násilné a neočekávané narušování soukromí. Voyeurismus funguje jako svého druhu znásilnění privátní sféry, která se postavám jeví jako bezpečná a někdy až uměle vytvořená zóna svobody. Voyeur, ať už postava, divák nebo kameraman, do ní vstupuje a samotnou svou přítomností a konáním ji narušuje, byť samy postavy si jeho přítomnost a zásah do soukromí uvědomují pozdě, obvykle bez možnosti zamezit mu. Voyeur tak často představuje destruktivní sílu, která mění zaběhlá pravidla a znemožňuje ostatním postavám uniknout do nereálného fantazijního světa bezpečí.

Jana Jedličková

Komedie s velmi ironickým podtextem, jak film označuje režisér Petr Marek, se zrodila v roce 2007, kdy byla nejprve uvedena v divadelní podobě. Improvizované představení bylo sehráno podle bodového scénáře na festivalu Šrámkův Písek 2007. Film se natáčel v letech 2007 a 2008, sestříhán byl v květnu 2011. „Nerodinný melodram“ se odehrává na setkání kdysi adoptovaných, kteří jsou nyní třicátníky, kam zavítáme spolu s dvojicí neadoptovaných, kteří však sami o adopci uvažují a přijeli zjistit, co z adoptovaných dětí vyrostlo. Ve filmu se objevují improvizatoři z uskupení LÁHOR/Soundsystem, vizuálně snímku vévodí pro Marka typická poetika amatérských filmů, charakteristická záměrnou nedokonalostí až rušivostí kvality natočeného materiálu. Petr Marek začal natáčet na konci 80. let pod hlavičkou UNARFILMU. Má za sebou řadu videofilmů, například ceněný 8mm snímek *Všechno Na Mars!* (1997). *Nic proti ničemu* je jeho třetím celovečerním snímek po svérázně poetické komedii *Láska shora* (2002) a „sci-fi odvykačce“ *Nebýt dnešní* (2005). Kromě režijní, herecké a pedagogické činnosti (přednáší na katedře režie FAMU) je členem kapely MIDI LIDI. Z četných aktivit Petra Marka stojí za to zmínit projekt Radio Ivo, kde působí v trojici performerů společně s Johanou Švarcovou a Marianem Moštíkem. Kdo zná jejich „rozhlasovou“ hru *Život nedoceníš*, která se vždy zvrhne do bizarních situací, ten jistě nebude překvapen ani filmem *Nic proti ničemu*. Pro Markovu tvorbu je typická reflexe generace dnešních třicátníků, jejich vztahů, individuálních konfliktů. Reflektuje samotné filmové médium a pohrává si s vyprávěním. Klade řadu otázek a ty v klidu nechává bez odpovědi. Tvorba Petra Marka je fenoménem současné alternativní kultury, má však schopnost zaujmout také víceméně mainstreamové publikum, a jeho snímky snesou označení *kultovní*. (vz)

V Německu působící rumunský dokumentarista Andrei Ujica, jeden z hlavních hostů letošní Letní filmové školy, označil druhý a zatím poslední celovečerní snímek svého kolegy, šestatřicetiletého režiséra Cornelia Porumboiu, za jeden ze tří nejdůležitějších filmů rumunské nové vlny a rumunské kinematografie vůbec. *Policejní, adj.* odstartoval svou úspěšnou cestu napříč významnými světovými festivaly premiérovým uvedením v Cannes, kde zvítězil v prestižní sekci Un Certain Regard a zároveň zde získal i cenu FIPRESCI. Rumuny byl tehdy vyslán do oscarového klání v kategorii Nejlepší cizojazyčný film a od zahraničních kritiků si právem vysloužil přívěslo „masterpiece“. Corneliu Porumboiu, obdobně jako ve své režijní prvotině, satirické komedii *12:08 Na východ od Bukurešti* (A fost sau n-a fost?, 2006), zasazuje příběh do prostředí rumunského maloměsta a s ironií (až cynismem) sobě vlastní sleduje ústředního hrdinu ve zdánlivě nezajímavých situacích. Jako diváci jsme svědky vyšetřování nijak důležitého případu, v rámci něhož policista v utajení Cristi (ztvárněný výtečným Dragosem Bucurem) voyeursky pronásleduje skupinku poflakujících se teenagerů a sbírá důkazy, aby jednoho z nich mohl obvinít z dealerství drog. Po přečtení těchto řádek by se mohl nejeden divák nechat zmást a omylem přijít na jiný film, než jaký očekával. Proto je nutné podotknout, že navzdory skutečnosti, že hlavním hrdinou je detektiv, označit *Policejní, adj.* za detektivní film lze jen stěží. Vyhrocených dramatických situací se v rámci režisérova úsporného, minimalistického stylu nedočkáte. Nicméně pokud budete pozorně číst mezi řádky, od srdce se u jeho sofistikované černé komedie zasmějete. Anebo vás alespoň pořádně zamrazí z toho, jak silně dnešní rumunskou společností zmítají totalitní praktiky. (jb)

Thajský režisér, scenárista, producent nebo například i autor instalací Apichatpong Weerasethakul patří mezi známé a filmovou kritikou oceňované thajské filmaře. Umělecký film je pro něj prostředkem osobní výpovědi, experimentem i způsobem zviditelnění a přiblížení thajské kultury náročnějším divákům a divačkám. Snímek *Tajemný předmět o polednách* představuje první Weerasethakulův celovečerní film. Stylem i tematickým zaměřením se pohybuje někde mezi experimentálním filmem, hranou fikcí a surovým dokumentem. Jednotlivé roviny přitom od sebe nelze vždy zřetelně oddělit. Úvod filmu představuje divákům a divačkám fiktivní postavu učitelky, která vzpomíná a vypráví o svém dětství. Jako dívka byla prodána svému strýčkovi, aby měli její rodiče peníze na cestu autobusem. Už na začátku fascinujícího příběhu ale dochází skrze oslovení postavy režisérem nacházejícím se mimo rám obrazu k narušení iluze hraného filmu. Hra se zastíráním hranic mezi dokumentárním, hraným a experimentálním pokračuje napříč celým snímekem. Postavy/aktéři, počínaje učitelkou, jsou požádáni, aby po svém interpretovali jistý mýtus. Na kameru jsou pak pečlivě zaznamenávány jejich výpovědi, přičemž každá z nich perfektně vystihuje hovořící postavu. Prostřednictvím lidového vyprávění a stírání hranic mezi dokumentem a narativním filmem Weerasethakul nejen postavy výborně charakterizuje, ale zároveň vykresluje i obraz současného Thajska. Jedním z posledních Weerasethakulových snímků je *Strýček Búnmi* (Loong Boonmee raleuk chat, 2010), kterého s *Tajemným předmětem o polednách* propojuje řada motivů od těch nadpřirozených, spirituálních a duchovních, přes motyvy smrti a nemoci až po motiv překračování hranic. Tyto snímky můžeme chápat i jako autorovu osobní vzpomínku na dětství a dospívání uprostřed thajské kultury. (jaj)

PAPÍR BUDE MODRÝ A OBLOHA TAKY

PROGNOJUJE METEOROLOG JANČAŘÍK

K DOPROVODNÉMU PROGRAMU LETOŠNÍ FILMOVKY SE ŘADÍ DVACÍTKA VÝSTAV INSTALOVANÝCH V PROSTORÁCH UHERSKÉHO HRADIŠTĚ. MEZI TY MĚNĚ TRADIČNÍ PROJEKTY PATŘÍ AUDIO-INSTALACE OSMDESÁT DOPISŮ V REDUTĚ.

Osmdesát reálně existujících dopisů, které posílala Helena Kadrnková z normalizačního Československa manželovi do Velké Británie, dalo nejen název oceňovanému autorskému filmu, který se na LFŠ promítá dnes od 21.00 v Redutě, ale stalo se také obsahem komorní audio-instalace. Režisér Václav Kadrnka ji

VÝSTAVY

připravil ve spolupráci s distribuční společností Artcam. Samotná instalace sestává z přehrávače a ovladače, na kterém si návštěvník může poslechnout desítky hodin trvající zvukový záznam čtení dopisů. Byly napsány během jednoho roku a jsou v nich zachyceny prosté okamžiky, sdílení banalit každodenního života, ale i nekončící sled obstrukcí, zdolávání překážek a byrokratických omezení. Na rozdíl od filmu, zpracovávajícího téma vizuálně, v syrových obrazech normalizační šedi a deprimující zchátralosti, instalace poskytuje pouze zážitek zvukový, tím více působivý, že je oprostěný od všech ostatních vjemů. V příšeří kabiny obklopí posluchače ženský hlas, naléhavě se dožadují-

ci vyslyšení. Neobrací se pouze k adresátovi dopisů, režisérovu otci, ale ke každému posluchači, který přijme hru a naladí se na stereotypní ohlas normalizačních let, jakoby nekonečný, bezútešný a téměř beznadějný proud touhy po opětovném setkání rodiny rozdělené režimem. „Uvažovali jsme nejprve o zvukové instalaci, která by využívala autentické ruchy z filmu jako nějakou mentální stopu paměti. Nakonec jsme ale došli k závěru, že nechceme zastupovat či imitovat již natočený film a nejlepší „rozšíření jeho působení“ bude načtení všech osmdesáti dopisů, které moje matka napsala otci během jejich odloučení. Posluchač tak bude mít možnost zaposlouchat se do jakékoli části velmi osobní korespondence, jež se stala východiskem k velmi osobnímu filmu. Tak nějak se ten nápad zrodil. Sylva Poláková z Artcamu pak našla paní, která všechny ty dopisy načetla. Nechali jsme ji volně číst, některé části jsme opravovali, celkově jsme chtěli spíše civilní, automatické čtení než nějaké herecké interpretování,“ říká Václav Kadrnka.

Kromě audio-instalace *Osmdesát dopisů* vystavuje Václav Kadrnka svoji volnou výtvarnou tvorbu. Výstavu můžete zhlédnout v Galerii Cafe Portal na Masarykově náměstí. Oficiálně bude otevřena dnes v 17.00 hodin. Druhým doprovodným programem, na který chceme upozornit, je výstava fotografií volně navazujících na jedno z hlavních témat letošní filmové školy, jímž je rumunský film. Autorem výstavy v Redutě s názvem *Lidé v Karpatech*, cyklu fotografií ze života českých vesnic v Rumunsku, je Stanislav Špoula, nepřehlédnutelná osobnost pyšníci se jedním z nejmohutnějších plnovousů na letošní LFŠ.

6

SOUTĚŽ

**DNES SOUTĚŽÍME O TRIČKO A CD
EROTIKON HUDEBNÍ SKUPINY FORMA
A ROČNÍ PŘEDPLATNÉ MF DNES**

V jaké hmotné podobě se ve stejnojmenném Machatého filmu objevuje EROTIKON?
Své odpovědi pošlete
do 14.00 formou SMS ve tvaru
„ODPOVEĎ VASEAKREDITACNI ID“
na číslo +420 777 962 749.

Správná odpověď na včerejší otázku:
Žádný

HÁDANKA

**POZNEJTE, Z JAKÉHO FILMU
DNEŠNÍHO PROGRAMU
POCHÁZÍ NÁSLEDUJÍCÍ CITÁT**

„Náš kolchoz vytvořil rekord
ve sklizni brambor.
Více než 30 000 kilo
za jediný týden.“

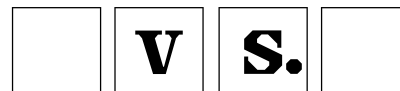
Správné řešení včerejší hádanky:
Ze soboty na neděli

RÉBUS

**UHODNĚTE ČÁST
DNEŠNÍHO PROGRAMU
NENAPOVÍME!**

Správná řešení hádanky a rébusu
najdete na tomto místě
v zítřejším vydání.

Správné řešení včerejšího rébusu:
Šťastie príde v nedelu

API SNĚDL MAPY A AKI ASI TAKY

RÝMUJE ŠÉFREDAKTOR PŘED UZÁVĚRKOU ČÍSLA

V současnosti se návštěva českých vesnic v rumunském Banátu zařadila mezi komerční nabídku cestovních kanceláří, jejichž autobusy tu vysazují jeden turistu za druhým. Když ale toto území v rumunském pohraničí začal od roku 1977 navštěvovat tehdejší student etnografie Stanislav Špoula, o existenci české menšiny v Banátu se u nás ještě vůbec nevědělo. Cyklus fotografií, které zde autor v letech 1977 až 1981 pořídil, byl ve své době naprostým zjevením. Přinesl svědectví o existenci českých vesnic v rumunských horách, které si víceméně zachovaly jazyk a tradiční kulturu z doby před více než sto padesáti lety, kdy sem jejich obyvatelé přišli za vidinou nového lehčího života z nejrůznějších lokalit české země. Jejich kultura, uzavřená v izolaci horských hřebenů nad Dunajem, se dočkala konce dvacátého století téměř nedotčena moderní civilizací, pietně uchovávajíc vzpomínky na českou pravlast. Další nezpochybnitelnou hodnotou fotografického cyklu *Lidé v Karpatech* je kromě objevnosti umělecká stránka zpracování tématu. Stanislav Špoula, představitel české humanistické fotografie, je podle slov Karla Cudlína doposud neobjeveným diamantem evropského fotodokumentu. Špoula pořizoval své černobílé snímky klasickou technikou. Přestože prvotním impulsem jejich vzniku byla etnografická dokumentace, vidíme v Redutě snímky kompozičně a výtvarně vytříbené, se silným sdělením. Epická rovina snímků zachycuje archetypální propojení člověka s okolní přírodou v koloběhu hospodářského roku a jeho pokoru vůči řádu přírody i božimu úradku na pozadí syrových životních podmínek. Rumunské pohraničí za Ceaușescova režimu na přelomu sedm-

desátých a osmdesátých let bylo divokým územím, kde byl každý cizinec hlídkujícími vojáky považován za nepřítele a pouhé pozvání návštěvníka k noclehu domů bylo tvrdě postihováno. Přes všechny překážky a mnohdy doslova „se samopalem namířeným mezi lopatky“ dokázal Stanislav Špoula získat důvěru obyvatel všech šesti českých vesnic a vytvořil nezapomenutelný cyklus snímků. Na podnět Stanislava Špouly natočila režisérka Jana Ševčíková v roce 1984 dokument *Piémule*, reflektující život v českých vesnicích rumunského Banátu ještě před tím, než je objevil masový turismus.

LETNÍ FILMOVÉ ŠKOLY

Další zajímavostí v řadě výstav je prezentace tvorby Jakuba Tomáše, studenta Akademie výtvarných umění v Praze, ve foyer Slováckého divadla pod názvem *Cinematicircle*.

Jak napovídá název výstavy, Jakub Tomáš se ve své malířské tvorbě zaměřil na zpodobení prostředí kin na kruhových formátech. Kino samotné je podle autora řadou metafor, shromaždištěm lidí s různými emocemi, které se během filmu sjednocují. Pro Jakuba je to také zvláštní vizuální fenomén – pohled na diváky v setmělém kinočasoprostoru, který stojí za výtvarný záznam. *František Petrák*

Černá Venuše

Vénus Noire | Abdel Kechiche | Francie, Itálie, Belgie | 2010 | 159 minut

Pohnutý příběh hotentotské dívky, konkubíny, pouťové atrakce i vědeckého objektu, v sugestivním historickém dramatu režiséra Abdela Kechiche pojednává o nezlomnosti lidské touhy být člověkem navzdory osudu a okolnostem. Premiéra proběhne v listopadu 2011.

www.acfk.cz

HLAVNÍ POŘADATEL

SPOLUPOŘADATEL

HLAVNÍ PODPOROVATEL

HLAVNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNER

PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

RESPEKT

FINANČNÍ PODPORA

DNES

iDNES.cz

PARTNER KOMUNIKACE

PARTNER TECHNIKY

OFICIÁLNÍ VŮZ

REGIONÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

MÍSTO	STR	NÁZEV FILMU CZ PŮVODNÍ NÁZEV	TYP DÉLKA FORMÁT	ROK	JAZYK TITULKY TYP PŘEKLADU	HOST	
PÁTEK 29. 7.							
8.30							
	Hvězda	58	Byt The Apartment	cv 125 min. 35 mm	1960	česky - -	
ef	Slovácké divadlo	121	Tropická nemoc Sud pralad	cv 118 min. 35 mm	2004	thajsky anglické el. české	
9.00							
ef	Klub kultury	109	Kde se sakra skrývá Usáma Bin Ládín?	cv 90 min. 35 mm	2008	anglicky, arabsky anglické el. české	
ef	Reduta 1	33	Papír bude modrý Hirtia va fi albastră	cv 91 min. 35 mm	2006	rumunsky anglické el. české	
11.00							
ef	Hvězda	129	Stíny v ráji Varjoja paratiisissa	cv 76 min. DCP	1986	finsky anglické el. české	Aki Kaurismäki
	Mír	211	Tantra	cv 77 min. DVD	2011	česky - -	
	Reduta 2		Kurátorství a restaurování v digitální éře III.	konf 120 min. PC		anglicky, česky - -	Vladimír Opěla
	Slovácké divadlo	123	Strýček Búnmi Loong Boonmee raleuk chat	cv 114 min. 35 mm	2010	thajsky české -	Apichatpong Weerasethakul
11.30							
ef	Klub kultury	60	Soukromý život Sherlocka Holmese	cv 126 min. 35 mm	1970	anglicky polské el. české	
	Reduta 1	111	Making of	cv 115 min. 35 mm	2009	arabsky, francouzsky francouzské el. české	
ef	Sportovní hala	44	Aurora	cv 181 min. 35 mm	2010	rumunsky anglické el. české	
12.30							
ef	Hvězda	137	Drž si šátek, Tatjano Pidä huivista kiinni, Tatjana	cv 65 min. 35 mm	1993	finsky anglické el. české	Aki Kaurismäki
14.00							
ef	Mír	41	California Dreamin' (Bez konce) (nesfârșit)	cv 155 min. DVD	2006	rumunsky anglické el. české	
	Reduta 1		Kurátorství a restaurování v digitální éře IV.	konf 120 min. 35 mm		anglicky, česky - sluchátka/česky+anglicky	Vladimír Opěla
14.30							
	Hvězda	79	Erotikon – hudební doprovod Forma	cv 85 min. 35 mm	1929	- české -	
	Reduta 2		Abeceda islámského terorismu a fundamentalismu	před 90 min. PC		česky - -	Marek Čejka
	Slovácké divadlo	193	Týden v tichém domě	cv 100 min. 35 mm	1947	česky - -	
15.00							
ef	Klub kultury	218	Kameny Kamene	sf 26 min. 35 mm	2010	anglicky slovenské -	K. Kerekéšová
	Klub kultury	204	Přežít svůj život	cv 105 min. 35 mm	2010	česky - -	
15.30							
	Sportovní hala	74	Kdyby všichni chlapi světa Si tous le gars du monde	cv 106 min. 35 mm	1956	francouzsky české -	
17.00							
	Hvězda	220	Erratum	cv 90 min. DCP	2010	polsky - el. české	Marek Lechki
ef	Mír	255	Pozemšťané, koho budete volit?	kf 39 min. DVD	2010	česky anglické -	Lenka Vochocová
ef	Reduta 2		Lekce filmu podle Apichatponga Weerasethakula (pouze v AJ)	lekce filmu 120 min. DVD		anglicky - -	Apichatpong Weerasethakul
	Slovácké divadlo	209	Nic proti ničemu	cv 97 min. DigiBeta	2011	česky - -	Petr Marek
17.30							
ef	Klub kultury	128	Calamari Union [R-30.-9.00]	cv 84 min. 35 mm	1985	finsky anglické el. české	Aki Kaurismäki
	Reduta 1	84	Baletky Ballerine	cv 77 min. 35 mm	1936	italsky - sluchátka/česky	
18.00							
	Sportovní hala	189	13. revír	cv 95 min. 35 mm	1946	česky - -	
19.00							
	Menton		Akne auf der Stirn - koncert	koncert 60 min.			
20.00							
	Divadelní stan		LÁHOR/Soundsystem: Diskrétní den	divadlo 60 min.			
20.30							
ef	Hvězda	135	Bohémský život La vie de boheme	cv 100 min. 35 mm	1992	francouzsky anglické el. české	Aki Kaurismäki
	Music Stage		Rány těla	koncert 60 min.			
ef	Mír		Sedím na konáři a je mi dobře	cv 87 min. Blu-ray	1989	slovensky anglické -	
	Reduta 2	184	Lesk a bída země české: Hvězdy a hvězdičky [R-30.-14.30]	sf 59 min. DVD	2001	česky - -	Robert Sedláček
	Reduta 2	184	Lesk a bída země české: Ideální svět [R-30.-14.30]	sf 57 min. DVD	2001	česky - -	Robert Sedláček
ef	Slovácké divadlo	42	Policejní, adj. Politist, adjectiv [R-30.-9.00]	cv 115 min. 35 mm	2009	rumunsky anglické el. české	
21.00							
	Cinepur stan		CINESTOP 2 – druhá šance	blok 60 min. PC	2011	česky - -	
	Klub kultury	215	Nickyho rodina Nickyho rodina	cv 100 min. 35 mm	2011	česky české -	Iveta Pospíšilová
ef	Reduta 1	205	Osmdesát dopisů	cv 75 min. 35 mm	2011	česky anglické -	Václav Kadrnka
21.30							
	Masarykovo nám.	181	Největší z Čechů	cv 100 min. 35 mm	2010	česky - -	
	Smetanovy sady		Krátký film o zabíjení Krótkí film o zabijaniu	cv 84 min. 35 mm	1987	polsky české -	
ef	Sportovní hala	119	Tajemný předmět o polednách Dogfaher nai meu marn	cv 83 min. 35 mm	2000	thajsky anglické el. české	Apichatpong Weerasethakul
21.45							
	Music Stage		Lydia Lunch's Big Sexy Noise	koncert 60 min.			
23.00							
	Mír		Pavel Zelinka (Dark Wave) / Tomáš Hoyer	party 120 min.			
	Slovácké divadlo	148	Amer	cv 90 min. 35 mm	2009	francouzsky anglické el. české	
23.30							
ef	Klub kultury	132	Leningradští kovbojové dobývají Ameriku [R-31.-15.00]	cv 78 min. 35 mm	1989	anglicky, finsky anglické el. české	Aki Kaurismäki
	Masarykovo nám.		Muž na laně Man on wire	cv 94 min. 35 mm	2008	anglicky české -	
ef	Reduta 1	163	Dekalog 8	sf 55 min. 35 mm	1988	polsky anglické el. české	Marek Haltof
ef	Smetanovy sady		Kvílení Howl	cv 90 min. 35 mm	2010	anglicky české -	
23.59							
ef	Hvězda	99	Tokio X erotika Tókjó X erotika: šibareru kairaku	cv 79 min. 35 mm	2001	japonsky anglické el. české	Olaf Möller
SOBOTA 30. 7.							
8.30							
	Hvězda	115	O bozích a lidech Des hommes et des dieux [ZP]	cv 120 min. DCP	2010	arabsky, francouzsky - el. české	
	Slovácké divadlo	80	Ze soboty na neděli [R-30.-15.00]	cv 69 min. 35 mm	1931	česky - -	
9.00							
ef	Klub kultury	128	Calamari Union	cv 84 min. 35 mm	1985	finsky anglické el. české	
ef	Reduta 1	42	Policejní, adj. Politist, adjectiv	cv 115 min. 35 mm	2009	rumunsky anglické el. české	